

Konstnärsnämndens budgetunderlag 2021–2023

Konstnärnämnden
Dnr KN 2020/643

Innehåll

1	Inledning	4
2	Konstnärsnämndens förslag	5
3	Konstnärlig utveckling och nyskapande kultur	5
3.1	Stipendier och bidrag till enskilda konstnärer	5
3.1.1	Bild och form – anslag 5:2 ap.1	6
3.1.2	Musik, teater, dans och film – anslag 5:2 ap.6	6
3.1.3	Tioåriga långtidsstipendier – anslag 5.2 ap.4	7
3.1.4	Statliga ålderspensionsavgifter	8
3.2	Internationella program	8
3.2.1	Internationella programmet inom bild och form – anslag 5:2, ap.1	9
3.2.2	Internationella dansprogrammet – anslag 5:2 ap.6	9
3.2.3	Internationella musikprogrammet – anslag 5.2 ap.6	9
3.2.4	Internationella program för fler konstområden	10
3.3	Kulturbryggan	10
4	Konstnärers ekonomiska och sociala villkor	11
4.1	Fördjupad och utvecklad kunskapsuppbyggnad	11
4.2	Utvärdering och omarbetning av Konstnärsguiden	11
5	Främjandeverksamhet, organisation och förvaltning	12
5.1	Finansiering av förvaltningskostnader	12
5.2	Särskilda behov under 2021–2023	13
5.2.1	Förstärkt utrednings- och analysverksamhet	13
5.2.2	Internationella program	13
5.2.3	Satsningar på digitalisering – e-tjänst för ansökan och ärendehantering	13
5.2.4	Byte av lönesystem via Statens servicecenter	14
6	Ekonomiska villkor	15
6.1	Ekonomiska villkor för förvaltningsanslaget	15
6.1.1	Räntekonto med kredit i Riksgäldskontoret	15
6.1.2	Anslagskredit på förvaltningsanslaget	15
6.1.3	Akkumulerad anslagsbehållning	15
6.2	Investeringar	16
6.3	Bemyndiganden	16
6.4	Sammanställning av medelsbehov	17

1 Inledning

Kulturpolitikens övergripande mål är ett levande och oberoende kulturliv.¹ Regeringen betonade i budgetpropositionen för 2020 att en av de avgörande kulturpolitiska frågorna de närmaste åren, i Sverige och i övriga världen, är hur vi garanterar konstnärlig frihet och att kulturpolitiken aldrig får bli instrumentell. Det offentliga stödet till kulturen ska ske i former som bl.a. främjar kulturlivets oberoende. Konstnärsnämnden har en central roll för att kulturpolitiken ska kunna verka i den riktningen.

Myndigheten tar varje år emot en stor mängd ansökningar. Vår uppgift är att stödja konstnärer för att främja konstnärlig utveckling och förnyelse. Våra stipendier och bidrag till landets konstnärer samt till nyskapande kultur, möjliggör konstnärlig fördjupning, oberoende av ekonomiska, politiska eller andra krav. Kvalitet och armlängds avstånd är grunden för all vår bidragsgivning.

Vi arbetar aktivt och strategiskt för att nå ut i hela landet. Genom samverkan med regioner och lokala aktörer, skapar vi en relevant främjande verksamhet, lyhörd för de behov som finns ute i landet. Syftet är att tillsammans stärka infrastruktur och förutsättningar för konstnärligt skapande. Vi fortsätter att utveckla våra internationella program för att stärka konstnärers förutsättningar att verka internationellt. Vi strävar också efter att i högre grad nå hela landet med vårt internationella arbete.

Den kunskap vi har om konstnärers sociala och ekonomiska villkor, ger oss möjlighet att analysera, informera samt ge stöd och råd. Närheten till konstnärerna, till den konstnärliga praktiken och det konstnärliga företagandet, ger oss kunskap om den konstnärliga utvecklingen och om förutsättningarna att verka som konstnär.

Det är viktigt att bygga såväl kulturpolitiken som myndighetens verksamhet på kunskap. För att veta hur verksamheten framöver ska vara relevant för konstnärligt yrkesverksamma i hela landet samt bäst främja konstnärlig utveckling och förnyelse, behöver vi under kommande år fördjupa och utveckla vår kunskapsuppbyggnad och analys.

¹ <https://www.regeringen.se/regeringens-politik/kultur/>

2 Konstnärsnämndens förslag

I budgetunderlaget anges behoven för kommande år i verksamhetens olika delar. Medelsbehovet anges samlat i det här avsnittet. I sammanställningen redovisas förslagen och det beräknade medelsbehovet för respektive anslagspost för perioden 2021–2023. Uppgifterna redovisas även i avsnitt 6.4 (tabell 4).

- **Anslag 5:1, ap.1 Konstnärsnämnden** tillförs totalt 3 000 tkr årligen för myndighetens verksamhet och förvaltning.
- **Anslag 5:2, ap.1 Visningsersättning samt bidrag åt bild- och formkonstnärer** tillförs 1 500 tkr årligen
- **Anslag 5:2, ap.4 Långtidsstipendier** tillförs 1 000 tkr årligen (inklusive statlig ålderspensionsavgift), vilken skulle möjliggöra 4 nya långtidsstipendier/år förutom de som tillkommer när medel tillförs från avslutade inkomstgarantier.
- **Anslag 5.2, ap.6 Bidrag till konstnärer inom områdena musik, teater, dans och film** tillförs totalt 4 000 tkr årligen
- **Anslag 5:2, ap.7 Kulturbryggan** tillförs 2 000 tkr årligen

3 Konstnärlig utveckling och nyskapande kultur

Det regionala arbetet är sedan två år tillbaka prioriterat inom myndigheten. Många regioner efterfrågar expertstöd och samverkansprojekt av olika slag. Vi vill utveckla och fördjupa dialogen med regionerna för att effektivisera och organisera formerna för samverkan. Konstnärsnämnden skriver därför övergripande överenskommelser med regioner, och arbetar genom bl.a. samverkansprojekt (de internationella programmen) och strukturbidrag (Kulturbryggan) aktivt på lokal och regional nivå. Myndigheten har genom Iaspis verksamhet stor erfarenhet och kompetens inom residensområdet och kan stödja utvecklingen av residensverksamhet i hela landet.

Våra bidrag söks inte i samma utsträckning av konstnärer i alla regioner. Vi saknar också sökande inom vissa konstuttryck. Här ser vi behov av information och regional samverkan för att kunna möta uppdraget i regleringsbrevet, *Kultur i hela landet*. Genom att konstnärer kan vara verksamma i hela landet bidrar vi till målet om att kulturen ska komma fler till del oavsett var i landet man bor. Vi samverkar med lokala, regionala och statliga aktörer för att stärka konstnärernas villkor och den kulturella infrastrukturen.

3.1 Stipendier och bidrag till enskilda konstnärer

Arbetsstipendier och projektbidrag bidrar till konstnärers möjligheter till utveckling, fördjupning och experimenterande. En utökad budgetram för stipendier och bidrag, skulle ge fler konstnärer den möjligheten. Vi kommer under innevarande år att göra en fördjupad analys av vilka effekter de höjda anslagen från 2018 har haft.

Det behövs även en årlig uppräknig av bidragsanslagen för att inte det direkta stödet till konstnärerna ska urholkas, då arbetet med hantering och bedömning av bidragsansökningar till viss del finansieras genom dessa anslag.

3.1.1 Bild och form – anslag 5:2 ap.1

Prioriteringar: Fler arbetsstipendier och projektbidrag samt höjda bidrags- och stipendienivåer. Större regional spridning och fler konstnärliga uttryck inom de olika konstområdena.

Inom bild- och formområdet finns endast ett fåtal fasta anställningar. Konstnärsnämndens stipendie- och bidragsgivning utgör en stor del av det statliga stöd som finns för enskilda konstnärer inom området.

Nivån på arbetsstipendierna inom bild och form har legat på samma nivå i över tio års tid och bifallsgraden är låg (11 procent). En förstärkning av anslaget är nödvändig för att kunna möta bild- och formkonstnärernas behov genom en ökad stipendienivå och fler arbetsstipendier. Samma bifallsgrad gäller för projektbidrag (11 procent), vilka också behöver förstärkas.

3.1.2 Musik, teater, dans och film – anslag 5:2 ap.6

Prioritering: Fler arbetsstipendier inom samtliga konstområden. Särskilt prioriterat är stöd till det växande cirkusområdet. Höjd nivå på det ettåriga arbetsstipendiet inom musik samt fler projektbidrag inom film. Större regional spridning och fler konstnärliga uttryck inom de olika konstområdena eftersträvas.

Musik

Den enskilda musikkonstnären har ofta svårt att försörja sig på sin musik. Ersättningsnivåerna till utövarna har stagnerat och privata arrangörer är extra känsliga för ekonomiska konjunktursvängningar.

Musik är ett stort konstområde, med många enskilda utövare och upphovspersoner. Ettåriga arbetsstipendier inom musikområdet är på 50 tkr, vilket är hälften av nivån inom bild och form respektive dans. Med ökade medel skulle en höjning kunna ske utan att antalet fördelade arbetsstipendier blir färre. Antalet fördelade arbetsstipendier behöver bli fler för att möjliggöra konstnärlig utveckling för en större andel yrkesverksamma musikkonstnärer, samt för att omfatta fler musikaliska uttryck

Teater

Frilansmarknaden inom teaterområdet ökar, då allt fler tillsvidare tjänster ersätts av visstids- och projektanställningar. Konstnärsnämndens bidrag och stipendier möjliggör konstnärlig utveckling trots minskade möjligheter till längre anställningar.

Arbetsstipendier når många konstnärliga yrkeskategorier inom teaterområdet. Tilldelade medel inom teater ligger på en låg nivå och vi har därför endast ett fåtal fleråriga

arbetsstipendier. För att bidra till konstnärlig utveckling för konstnärer inom alla teaterområdets yrkesgrupper bör fler arbetsstipendier delas ut, både ett- och fleråriga.

Dans och cirkus

Från och med 2019 hanteras ansökningar från cirkusområdet av arbetsgruppen för dans, eftersom konstområdena har liknande förutsättningar. Både dans och cirkus kännetecknas av en stor bredd av uttryck och förnyelse, medan institutioner och scener är få. Dans- och cirkusområdet är därför starkt beroende av en fungerande infrastruktur, där offentliga bidrag och stipendier ingår.

Den samtida cirkusen är under stark utveckling och det finns behov av arbetsmöjligheter och strukturer i landet, vilket Statens kulturråds kartläggning av cirkusen i Sverige (2017) visade på. Anslaget bör förstärkas för att möta det växande behovet.

2019 höjdes nivån på ettåriga arbetsstipendier till 100 000 kr, vilket medförde att bifallsgraden sjönk till 14 procent. För att kunna fördela fler arbetsstipendier inom området behöver anslaget förstärkas.

Film

Bland verksamma filmkonstnärer är efterfrågan på stipendier och bidrag stor. Det finns endast ett fåtal anställningar inom området, och inte heller någon allians, liknande allianserna inom musik, teater och dans. Konstnärsnämndens bidrag, som inom filmområdet är jämnt fördelade mellan kvinnor och män, möjliggör en fördjupning och utveckling inom framförallt kort- och dokumentärfilm.

Det finns idag inte utrymme att fördela fleråriga arbetsstipendier inom filmområdet, vilket skulle vara värdefullt. Fleråriga arbetsstipendier skulle möjliggöra en fördjupning av konstnärskapet, och är särskilt angeläget då produktion av en film ofta sträcker sig över flera år. En stor del av ansökningarna inom filmområdet gäller projektbidrag (41 procent). Det finns ett behov av mer medel att fördela som projektbidrag inom filmområdet, då söktrycket är stort.

3.1.3 Tioåriga långtidsstipendier – anslag 5.2 ap.4

Prioritering: Fler långtidsstipendier framför allt inom musik samt bild och form.

Konstnärsnämnden hanterar 101 och Sveriges författarfond 25 av totalt 126 långtidsstipendier. Under 2020 fördelas inget nytt långtidsstipendium.

Långtidsstipendierna ger konstnärer möjlighet att långsiktigt arbeta med och fördjupa sitt konstnärliga uttryck. Nya långtidsstipendier införs i takt med att inkomstgarantierna blir färre till antal och medel därmed frigörs. Vissa år fördelas flera stipendier, andra år inga alls.

Vi föreslår att anslaget förstärks så att fler konstnärer får möjlighet till en långsiktig utveckling. Befintliga långtidsstipendier är relativt jämnt fördelade mellan konstområdena. Det är framför allt inom områdena musik samt bild och form som fler långtidsstipendier

behövs då antalet konstnärer inom dessa områden är betydligt fler än inom övriga konstområden.

Det beräknade medelsbehovet möjliggör fyra nya långtidsstipendier per år, utöver de som överförs då antalet inkomstgarantier minskar.

3.1.4 Statliga ålderspensionsavgifter

Historiskt har Konstnärsnämndens betalning av statliga ålderspensionsavgifter (STÅP) varit mellan 0 och 4 mnkr. 2019 var den 4,9 mnkr och 2020 kommer Konstnärsnämnden betala 7,1 mnkr i statlig ålderspensionsavgift.

Nivån för STÅP-avgiften beräknas utifrån kostnaden för de pensionsgrundande stipendierna och bidragen två år innan det år avgiften betalas. Därutöver gör Pensionsmyndigheten en avstämning av att rätt avgift betalats, eventuella differenser leder till att ett regleringsbelopp fastställs som påverkar STÅP-avgiften i efterhand. Detta regleringsbelopp har Konstnärsnämnden ingen möjlighet att bedöma, däremot lämnar vi här uppgifter om de pensionsgrundande stipendiebetalningarna som Konstnärsnämnden gjort under 2019.

STÅP-avgiften som betalas av Konstnärsnämnden berör både Konstnärsnämndens såväl som Författarfondens pensionsgrundande stipendier och bidrag. Konstnärsnämndens pensionsgrundande stipendier och bidrag uppgick 2019 till 25 904 000 kr (2018: 24 602 000 kr).

STÅP-avgiften motsvarar ca 10 procent av de pensionsgrundande betalningarna vilket innebär att utifrån här redovisat underlag prognostiserar vi Konstnärsnämndens andel av STÅP-avgiften år 2021 till 2 600 000 kr. Författarfondens långtidsstipendier uppgick till 3 547 500 kr vilket ger ca 355 000 kr i STÅP-avgift. Avgiften för Konstnärsnämnden och den för Författarfondens långtidsstipendier blir tillsammans ca 2 955 000 kr. Till detta skall läggas Författarfondens övriga stipendier och bidrag samt eventuellt regleringsbelopp.

3.2 Internationella program

Prioritering: Stärkt samverkan regionalt och lokalt genom de internationella programmen, för att i hela landet främja konstnärers förutsättningar för internationalisering. Förstudier och genomförande av pilotprojekt inom de konstformer som idag inte har internationella program.

Konstnärsnämndens internationella verksamhet svarar mot den del av uppdraget som rör internationalisering. De internationella programmen stödjer internationalisering i hela landet inom bild och form, dans respektive musik samt främjar utbytet mellan svenska och utländska konstnärer. Syftet är att bidra till konstnärers arbetsmöjligheter och främja konstnärliga utveckling.

Programmen underlättar för svenska konstnärer att nå ut internationellt, genom att ge möjlighet till kunskapsutbyte och genom att vara en plattform för konstnärliga influenser. Programmens samverkansprojekt i Sverige möts av ett positivt gensvar från olika delar av

landet. Förutom direkt ekonomiskt stöd, bidrar vi med expertkompetens, internationella kontakter och arbetsmetoder.

Utbyte sker idag främst inom Europa samt med Nordamerika och Japan. För att stimulera till utbyte med andra delar av världen och för att möta dagens behov inom de olika konstområdena, bör den utåtriktade främjande internationella verksamheten utvecklas.

I syfte att undersöka behovet inom konstområden som idag inte har egna program kommer förstudier och pilotprojekt att genomföras.

3.2.1 Internationella programmet inom bild och form – anslag 5:2, ap.1

Iaspis, International Artist Studio Program in Sweden, är myndighetens internationella program för bild och form.

Den samtida bild- och formkonsten förändras snabbt. Särskilt inom formområdet finns behov av att kartlägga konstnärernas förutsättningar. När konstnärer söker nya former, behöver myndighetens verksamhet och bidragsgivning vara lyhörd för nya behov av stöd. Vi ser t.ex. ett ökat gränsöverskridande mellan olika konstområden och ska därför se över bidragsgivningen så att den på bästa sätt främjar även de konstnärer som söker sig nya vägar.

För att stimulera till utbyte i geografiska områden som vi idag har litet eller inget utbyte med krävs kunskapsuppbyggnad och stöd av internationell expertkompetens. Former för hur detta skulle kunna organiseras kommer under perioden att undersökas i en förstudie och prövas i ett pilotprojekt.

3.2.2 Internationella dansprogrammet – anslag 5:2 ap.6

Internationaliseringen är stark inom dansområdet och konstnärer rör sig mellan olika länder. Residens inom dansområdet bidrar till nationell och internationell spridning av konstnärlig produktion. Samarbetet med lokala och regionala parter kring internationella residensprogram utvecklas. Region Jämtland Härjedalen har tillkommit som ny samarbetspart. Det finns behov av fortsatt utveckling av residensverksamheten för att stärka infrastrukturen på dansområdet, både inom landet och internationellt.

Information och nätverksbyggande genom expertbesök är en framgångsrik modell för att förmedla kontakter, som ger enskilda konstnärer tillgång till nätverk och i förlängningen internationella samarbeten och uppdrag. En fortsatt utveckling av det internationella dansprogrammet genom fler nationella och internationella samverkansprojekt är av stor vikt för dansområdet.

3.2.3 Internationella musikprogrammet – anslag 5.2 ap.6

Internationella musikprogrammet syftar till att stödja internationaliseringen för musikkonstnärer samt att främja utbytet mellan svenska och utländska konstnärer. Internationella residens har utvecklats både i Sverige och utomlands. Musikområdet är brett och omfattar många olika musikaliska uttryck. Detta innebär att behoven skiljer sig åt mellan olika delar av området och dess utövare och upphovspersoner. Under 2019 har ett

nytt samarbete inletts med lokala och regionala parter i Sundsvall kring ett internationellt studioresidens.

Musikprogrammet behöver utvecklas för att kunna främja internationaliseringen inom fler delar av musikområdet samt för att möta behovet från yrkesverksamma konstnärer inom fler musikaliska uttryck.

3.2.4 Internationella program för fler konstområden

Omvärldens intresse för svensk scenkonst och dramatik ökar. Särskilt inom scenkonst för barn och unga ligger svenska konstnärer i framkant. Teaterområdet har, i jämförelse med andra konstområden, en låg grad av internationalisering. Intresset från enskilda konstnärer att söka bidrag för internationella samarbeten ökar dock.

Intresset för svensk film växer internationellt och svensk film vinner många priser vid olika filmfestivaler. Detta medför att Konstnärsnämnden får in allt fler ansökningar om egeninitierade arbetsvistelser, resor för research och deltagande vid filmfestivaler.

Konstnärsnämnden kommer att kartlägga behovet av internationella program inom teater- och filmområdena, för att främja de enskilda konstnärernas utveckling och en vidgad internationell arbetsmarknad.

Den samtida cirkusen har till stor del en internationell arena. Dans- och cirkusområdet har i sin internationalisering många likheter och sedan 2019 hanterar arbetsgruppen för dans även cirkusområdet. Konstnärsnämnden kommer att undersöka behovet av att utvidga det internationella dansprogrammet till att även inkludera cirkusområdet.

I avvaktan på eventuella internationella program, önskar vi redan nu utveckla utåtriktad främjandeverksamhet inom teater, film- och cirkusområdena. För att detta ska kunna komma till stånd, krävs en kompletterande skrivning i regleringsbrevet kring villkoren för anslaget.

3.3 Kulturbryggan

Prioritering: Förbättra förutsättningarna för konstnärer att verka utanför storstadsregionerna.

Kulturbryggans strukturbidrag ökar möjligheterna för konstnärer att verka utanför storstadsregionerna, genom att bidra till att bygga upp permanenta produktionsplattformar på platser i landet där dessa är bristfälliga eller saknas. Att bygga upp produktionsplattformar är dock ett resurskrävande arbete och det genomsnittliga beviljade beloppet har ökat från 1 066 000 kronor till 1 602 000 kronor sedan den första utlysningen 2018. Förstärkningen av anslaget är nödvändig för att kunna fördela fler strukturbidrag till produktionsplattformar utanför storstäderna och för att bidragsgivningen inom de andra bidragsformerna inte ska urholkas.

Under 2020 kommer Kulturbryggan att initiera ett två-årigt pilotprojekt som syftar till att bredda finansieringen av konst och kultur. Projektet kretsar kring att utveckla och implementera en ny bidragsform, som i samverkan med externa aktörer syftar till att hitta

nya sätt att finansiera kulturell verksamhet. Vi kommer även att stärka och utveckla kommunikationen, däribland genom riktad annonsering i sociala medier. Sammantaget förväntas dessa insatser medföra ett större antal ansökningar inom Kulturbryggans samtliga bidragsformer.

4 Konstnärers ekonomiska och sociala villkor

Prioritering: Fördjupa och utveckla vår kunskapsuppbyggnad och analys av konstnärers villkor i hela landet. Konstnärsguiden ska utvärderas och omarbetas.

Konstnärsnämndens regionala engagemang har de senaste åren prioriterats och förstärkts. Det ställer krav på vår kunskapsuppbyggnad och analys, så att vi kan anpassa insatserna till de olika behov som finns. Vårt uppdrag att analysera och informera om konstnärers ekonomiska och sociala villkor omfattar allt fler frågor, och vi har ett utökat antal uppdrag enligt regleringsbrevet 2020. Myndighetens utrednings- och analysfunktion arbetar med verksamhetsutveckling och intern uppföljning samt remisser. Vi svarar också på förfrågningar från enskilda konstnärer, regionala företrädare samt för dialog med andra statliga myndigheter och organisationer. Arbetet utförs idag av ett fåtal medarbetare, vilket gör verksamheten sårbar. Med ett breddat uppdrag och en ökad efterfrågan på vår kunskap från bl.a. regioner, behöver vår kunskapsuppbyggnad och analys av konstnärers villkor fördjupas och utvecklas.

4.1 Fördjupad och utvecklad kunskapsuppbyggnad

Vårt uppdrag att analysera och informera om konstnärers ekonomiska och sociala villkor är omfattande och rör en rad olika frågor och kompetensområden. Det är vitt skilda frågor som t.ex. socialförsäkringar, digitalisering, KKN (kulturella och kreativa näringar) samt hot och hat mot konstnärer. Arbetet innebär samverkan och samråd med ett stort antal aktörer – myndigheter och organisationer – nationellt, regionalt och lokalt, inom kultursektorn, men också inom andra sektorer. Det är av avgörande betydelse att de kunskapsunderlag och utredningar som vi tar fram håller hög kvalitet, då det är väsentligt att såväl kulturpolitiken som myndighetens verksamhet byggs på gedigen kunskap.

4.2 Utvärdering och omarbetning av Konstnärsguiden

Vi har en rådgivande funktion rörande skatte- och trygghetssystemen. Den webbaserade Konstnärsguiden med tillhörande skriftserie är uppskattad och efterfrågad av såväl konstnärer som deras organisationer samt handläggare vid olika statliga och regionala myndigheter. För att vara långsiktigt relevant och på bästa sätt möta målgruppens behov, ska Konstnärsguiden utvärderas, omarbetas och uppdateras. Detta sker parallellt med utvecklingen av vår nya webbsida.

5 Främjandeverksamhet, organisation och förvaltning

Prioritering: Myndighetens verksamhetskostnader bör i högre grad finansieras av förvaltningsanslaget. Särskilda satsningar behöver göras för att stärka utrednings- och analysverksamheten. Resurserna för att bemanna de internationella programmen behöver stärkas. Långsiktiga digitala satsningar behöver finansieras.

En förutsättning för att kunna klara myndighetens uppdrag är att det finns resurser för att säkerställa att myndigheten fungerar väl och har en effektiv och hållbar organisation.

I arbetet med att främja konstnärlig utveckling och nyskapande kultur, handläggs varje år ca 8 000 ansökningar om stipendier och bidrag. Förvaltningen av bidragsgivningen omfattar många olika processer med allt från information till sökande, underlag till de beslutande grupperna, bedömning av ansökningar, utbetalningar och uppföljningar.

Vårt uppdrag att bevaka och analysera de sociala och ekonomiska förutsättningarna för konstnärligt yrkesverksamma innebär att vi behöver följa utvecklingen inom området, att vi har en strategisk kunskapsinhämtning, att vi följer upp den egna verksamheten, att vi samverkar med andra aktörer, att vi utför särskilda regeringsuppdrag och att vi producerar rapporter och kunskapsunderlag med hög kvalitet.

Vi arbetar kontinuerligt med att utveckla verksamheten. Myndighetsövergripande insatser inom digitalisering och kommunikation, är resurskrävande och särskilt prioriterade utvecklingsområden. Målet är att myndigheten även framåt ska kunna möta såväl regeringens som konstnärers och medarbetares behov, med en relevant och effektiv verksamhet.

5.1 Finansiering av förvaltningskostnader

Myndighetens förvaltningsanslag har under många år legat på ungefär samma nivå. Samtidigt har verksamheten vuxit och utvecklats genom nya uppdrag och mer medel för bidragsgivning. De samlade förvaltningskostnaderna har ökat genom möjligheten att finansiera viss del av förvaltningskostnaderna med medel från bidragsanslagen.

Förvaltningsanslaget finansierar arbetet med bevakning och analys av sociala och ekonomiska villkor, regeringsuppdrag i regleringsbrev, verksamhetsutveckling och större delen av den löpande förvaltningen. Förvaltningsanslaget finansierar för närvarande ca 57 % av de samlade verksamhetskostnaderna. Möjligheten att även fortsättningsvis kunna finansiera kostnader för administration och förvaltning med medel från bidragsanslagen är nödvändig.

Vår bedömning är att Konstnärsnämndens förvaltningsanslag behöver stärkas, både för att upprätthålla den nuvarande verksamheten och för att verksamheten ska kunna utvecklas och vara långsiktigt hållbar.

Om förvaltningsanslaget inte höjs, kommer myndigheten att ytterligare behöva se över vilka verksamhetskostnader som kan finansieras med medel från anslaget för visningsersättning samt bidrag till bild- och formkonstnärer; anslaget för bidrag till konstnärer inom områdena musik, teater, dans och film samt anslaget för bidrag till nyskapande kultur – Kulturbryggan. Det kan också bli aktuellt att prioritera ned viss del av verksamheten.

En årlig pris- och löneuppräknings görs endast av myndighetens förvaltningsanslag. Det innebär att myndigheten även vid oförändrad verksamhet, varje år kommer att behöva öka den del av finansieringen av förvaltningen som tillförs via bidragsanslagen, när priser och löner stiger. Om inte bidragsanslagen höjs betyder det i praktiken att mindre medel kan fördelas till konstnärerna.

För att möta de behov som finns och för att det ska finnas en stabil grund för att finansiera verksamheten är vår bedömning att förvaltningsanslaget behöver höjas. I budgetunderlaget föreslås en höjning med 3 mnkr årligen under de kommande tre åren. Beräkningen omfattar de särskilda behov som tas upp nedan (avsnitt 5.2), men innebär även att finansieringen av förvaltningen via sakanlagen inte behöver öka i samma omfattning.

5.2 Särskilda behov under 2021–2023

Under de kommande tre åren finns en rad behov i verksamheten som behöver tillgodoses. De mest centrala behoven rör satsningar på digitalisering och förstärkt utrednings- och analyskompetens, samt en förstärkning av bemanningen vid de internationella programmen.

5.2.1 Förstärkt utrednings- och analysverksamhet

Konstnärsnämnden har som tidigare nämnts ett antal uppdrag i regleringsbrevet som rör konstnärers villkor. För att stärka konstnärers villkor har regeringen tydliggjort och utökat vissa uppdrag. Däremot har inga ytterligare resurser tillförts. För att kunna genomföra de olika uppdragen utan att myndighetens övriga verksamhet försämras, behöver resurser tillföras genom en generell höjning av förvaltningsanslaget. Då blir det möjligt att på ett samlat sätt fördela resurser mellan olika delar av verksamheten. Särskilda medel kan vara ett alternativ vid större tidsbegränsade uppdrag.

5.2.2 Internationella program

För att kunna upprätthålla kvalitet och utveckla de internationella programmen, behöver resurser tillföras för personalförstärkning. Inom Iaspis-programmet drivs ett omfattande residensprogram inom bild och form med liten bemanning. Dans- och musikprogrammen bemannas med endast en tjänst vardera. De internationella programmen behöver möta förfrågningar från regionalt håll om mer stöd och fler samverkansprojekt. Ökad närvaro i hela landet kräver mer personella resurser.

5.2.3 Satsningar på digitalisering – e-tjänst för ansökan och ärendehantering

Satsningar på digitalisering är centrala för att verksamheten ska utvecklas och myndigheten ska kunna leva upp till de krav och förväntningar som finns på en modern digital förvaltning. För en effektiv bidragshantering, för att svara mot de behov som finns såväl

externt som i verksamheten samt för en rättssäker process, krävs att systemstödet för bidragshanteringen utvecklas.

Vi har identifierat verksamhetens behov, vilka visar att det digitala stödet behöver utvecklas på flera områden. Det handlar om att:

- ge ett bra stöd till dem som vänder sig till myndigheten, särskilt konstnärer som ansöker om stipendier och bidrag
- använda digitala verktyg för att utveckla effektiva processer och rutiner samt för att förändra och ensa arbetssätt inom myndigheten
- utforma en ny tillgänglig webbplats, väl integrerad med e-tjänsten för ansökan om stipendier och bidrag

Arbetet med en ny webbplats kommer att avslutas i början på 2021. De samlade investerings- och utvecklingskostnaderna för webbutveckling samt system för e-tjänst och ärendehantering är omfattande i relation till myndighetens förvaltningsbudget. En stor del av kostnaderna är utvecklingskostnader och kommer att kunna lånefinansieras. Vi bedömer för närvarande att låneramen är på en tillräcklig nivå efter den höjning som gjordes under 2020 för att möjliggöra de nödvändiga investeringarna (se vidare avsnitt 6).

5.2.4 Byte av lönesystem via Statens servicecenter

Konstnärsnämnden köper såväl ekonomi- som löneadministrativa tjänster av Statens servicecenter. Vi vill särskilt uppmärksamma kostnaden för system som finansieras av kundmyndigheterna. En övergång pågår från det löneadministrativa systemet Palasso till Primula, som egentligen är ett system med alltför omfattande funktionalitet för Konstnärsnämnden. Som kund hos Statens servicecenter är vi dock hänvisade till de system som erbjuds. Övergången till Primula kommer att vara kostsam för en liten myndighet som vår. Den uppgift vi har fått är att kostnaden blir ca 600 tkr fördelat på fem år.

6 Ekonomiska villkor

Tabell 1. Verksamhetens finansiering, tkr

Anslag som disponeras av Konstnärnämnden	2019	2020	2021	2022	2023
	Utfall	Anvisat	Förslag	Förslag	Förslag
Uo 17 5:1 ap.1	22 116	22 481	25 481	28 481	31 481
Konstnärnämnden (Ram)					
Uo 17 5:2 ap.1	93 453	94 224	95 724	97 224	98 724
Visningsersättning samt bidrag till bild och formkonstnärer (ram)					
Uo 17 5:2 ap.4	17 575	17 880	18 880	19 880	20 880
Långtidsstipendier (ram)					
Uo 17 5:2 ap.6	53 256	53 612	57 612	61 612	65 612
Bidrag till konstnärer inom områdena musik, teater, dans och film (ram)					
Uo 17 5:2 ap.7	29 345	29 700	31 700	33 700	35 700
Bidrag till nyskapande kultur - Kulturbyggnaden (ram)					
Uo 17 5:2 ap.16	4 854	7 084	7 084	7 084	7 084
Statliga ålderspensionsavgifter (ram)					
Uo 17 10:1 ap.3	4 270	4 270	4 270	4 270	4 270
Bidrag till Konstnärnämndens filmstöd (ram)					
Summa	224 869	229 251	240 751	252 251	263 751

6.1 Ekonomiska villkor för förvaltningsanslaget

6.1.1 Räntekonto med kredit i Riksgäldskontoret

Konstnärnämndens kredit på räntekonto för år 2020 är 2 200 tkr vilket motsvarar ca 10,0 procent av tilldelat förvaltningsanslag. En räntekontokredit på 2 200 tkr bedöms räcka även kommande år.

6.1.2 Anslagskredit på förvaltningsanslaget

Konstnärnämnden disponerar för år 2020 en anslagskredit på 674 tkr (3 procent av förvaltningsanslaget). En kredit på 3 procent bör räcka även den kommande treårsperioden. Konstnärnämnden har den senaste femårsperioden inte behövt använda anslagskrediten.

6.1.3 Ackumulerad anslagsbehållning

Konstnärnämnden har på förvaltningsanslaget (17.5.1 ap.1) för 2019 en utgående anslagsbehållning på 660 tkr. Hela detta belopp får myndigheten disponera 2020. Det motsvarar ca 3 procent av anslagsnivån för 2019 (22 131 tkr). Övriga anslagsposter får 2020 inte disponera någon anslagsbehållning från 2019.

6.2 Investeringar

Tabell 2. Investeringar i anläggningstillgångar. Belopp i tkr.

	2020	2021	2022	2023
	Prognos	Förslag	Förslag	Förslag
IB lån i Riksgäldskontoret	1 092	4 600	7 000	7 000
Beräknad nyupplåning	4 000	3 700	1 500	500
Beräknad amortering	492	1 300	1 500	1 500
UB lån i Riksgälden	4 600	7 000	7 000	6 000
Beslutat/Föreslagen låneram	7 000	7 000	7 000	7 000
Beräknad ränteutgift	25	50	70	60
Ränteantagande för nyupplåning	1%	1%	1%	1%
<i>Finansiering räntor o amorteringar</i>				
17 5:1 ap.1 Konstnärsnämnden	517	1 350	1 570	1 560

Konstnärsnämndens låneram i Riksgälden uppgår till 7 000 tkr. Myndigheten bedömer att investeringsramen för de kommande åren fortsatt behöver vara 7 000 tkr (se även avsnitt 5.2.3). Bedömningen görs mot bakgrund av följande:

- En ny webbplats kommer att börja utvecklas under 2020. Det arbetet beräknas pågå under 2020 och 2021.
- Ärendehanteringssystemet motsvarar i dag inte de behov myndigheten har. Investeringar behöver göras i en förbättrad e-tjänst för ansökan om stipendier och bidrag. Investeringar behöver också göras i digitala verktyg för uppföljning och statistik.
- Kommande behov av komplettering av möbler och utrustning samt vissa anpassningar i lokalerna.

Det låga utnyttjandet av låneramen för 2019 beror på att tidsplanen för den nya webbplatsen och det förbättrade ärendehanteringssystemet har skjutits fram.

6.3 Bemyndiganden

Konstnärsnämnden har för budgetåret 2019 erhållit bemyndiganden för de åtaganden som avser långtidsstipendier (som mest tio år), femåriga och tvååriga arbetsstipendier samt pensionsbidrag. I myndighetens bemyndiganden ingår även de långtidsstipendier som fördelas av Sveriges Författarfond. Begäran om bemyndiganden nedan är utifrån oförändrade anslagsnivåer för Konstnärsnämnden. Vid oförändrad anslagsnivå kommer behovet av bemyndiganderam 2021 att vara 140 000 tkr för att sedan behöva höjas till 200 000. Den för myndigheten låga nivån på bemyndiganden 2019–2021 beror på att det nästan inte är några tioåriga stipendier som går ut under dessa år. Det gör att de framtida åtagandena är förhållandevis låga och att det inte tas några nya beslut om tioåriga stipendier. Under år 2022 kommer det beslutas om ett antal nya tioåriga stipendier.

Tabell 3. Begäran om bemyndiganden vid oförändrad verksamhet. Belopp i tkr.

	År 2019	År 2020	År 2021	År 2022	År 2023
	utfall	prognos	prognos	prognos	prognos
Ingående åtaganden	159 737	132 757	120 000	135 000	190 000
Nya åtaganden	25 783	30 000	45 000	80 000	40 000
Infriade åtaganden	52 763	42 757	30 000	25 000	35 000
Utestående åtaganden vid året slut	132 757	120 000	135 000	190 000	195 000
Tilldelad/föreslagen bemyndiganderam	196 000	196 000	140 000	200 000	200 000

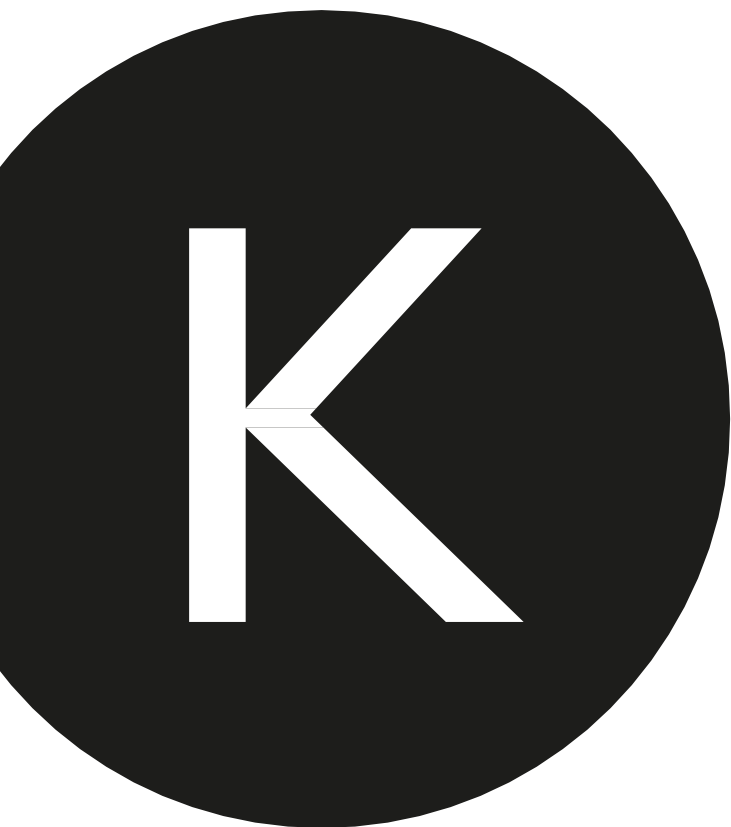
Anm. Tabellen gäller Konstnärsnämndens anslag 17 5:2 ap.1, 4 och 6.

Den i detta budgetunderlag ingående begäran om utökningar av fleråriga stipendier leder till behov av höjda bemyndiganderamar. Ett beslut om ett tioårigt långtidsstipendium under ett år leder till en betalning på ca 150 tkr det året samt ett utestående åtagande vid årets slut på ca 1,4 mnkr som behöver täckas i bemyndiganderamen. Vid beslut om ökade medel till stipendier och bidrag behöver Regeringskansliet och Konstnärsnämnden reda ut hur det påverkar behovet av ändrad bemyndiganderam.

6.4 Sammanställning av medelsbehov

Tabell 4. Sammanställning av beräknat ökat medelsbehov i relation till 2020 års anslagsnivå. Belopp i tkr.

Anslag	2021	2022	2023
Uo 17 5:1 ap.1	3 000	6 000	9 000
Konstnärsnämnden (Ram)			
Uo 17 5:2 ap.1	1 500	3 000	4 500
Visningsersättning samt bidrag åt bild och formkonstnärer (ram)			
Uo 17 5:2 ap.4	1 000	2 000	3 000
Långtidsstipendier (ram)			
Uo 17 5:2 ap.6	4 000	8 000	12 000
Bidrag till konstnärer inom områdena musik, teater, dans och film (ram)			
Uo 17 5:2 ap.7	2 000	4 000	6 000
Bidrag till nyskapande kultur – Kulturbryggan (ram)			

Konstnärnämnden är en statlig myndighet under regeringen som främjar konstnärlig utveckling och nyskapande kultur. Vårt uppdrag omfattar verksamma konstnärer i hela landet, inom samtliga konstområden. Vi fördelar stipendier och bidrag, främjar internationellt konstnärligt utbyte samt analyserar och sprider kunskap om konstnärers ekonomiska och sociala villkor. Vi samverkar regionalt, nationellt och internationellt, med myndigheter och organisationer, såväl inom sektorn som tvärssektoriellt.

Läs mer om oss på www.konstnarsnamnden.se